

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2022. gada 1. augustā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu – Konkurence – Aizliegtas vienošanās – LESD 101. pants – Prasības par zaudējumu atlīdzību saistībā ar Savienības konkurences tiesību normu pārkāpumiem – Eiropas Komisijas lēmums, ar kuru konstatēts pārkāpums – Izlīguma procedūra – Izstrādājumi, uz kuriem attiecas pārkāpums – Specializētie kravas automobiļi – Sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļi

Lietā C-588/20

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Landgericht Hannover* (Hannoveres apgabaltiesa, Vācija) iesniegusi ar 2020. gada 19. oktobra lēmumu un kas Tiesā reģistrēts 2020. gada 10. novembrī, tiesvedībā

Landkreis Northeim

pret

Daimler AG,

piedaloties

Iveco Magirus AG,

Traton SE, kas ir *MAN SE, MAN Truck & Bus* un *MAN Truck & Bus Deutschland GmbH* tiesību pārņēmēja,

Schönackers Umweltdienste GmbH & Co. KG,

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*] (referents), tiesneši P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*] un A. Kumins [*A. Kumin*],

ģenerālvokāte: L. Medina,

sekretārs: D. Dīterts [*D. Dittert*], nodaļas vadītājs,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2021. gada 17. novembra tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – vācu.

nemot vērā apsvērumus, ko snieguši:

- *Landkreis Northeim* vārdā – *L. Maritzen* un *B. Rohlfing*, *Rechtsanwälte*,
- *Daimler AG* vārdā – *U. Denzel*, *L. Schultze-Moderow* un *C. von Köckritz*, *Rechtsanwälte*,
- *Iveco Magirus AG* vārdā – *A. Boos*, *M. Buntscheck*, *T. Mühlbach* un *H. Stichweh*, *Rechtsanwälte*,
- *Traton SE*, *MAN SE*, *MAN Truck & Bus* un *MAN Truck & Bus Deutschland GmbH* tiesību pārņēmēja, vārdā – *C. Jopen*, *S. Milde* un *D. J. Zimmer*, *Rechtsanwälte*,
- *Schönackers Umweltdienste GmbH & Co. KG* vārdā – *A. Glöckner*, *Rechtsanwalt*,
- Austrijas valdības vārdā – *A. Posch*, *E. Samoilova* un *J. Schmoll*, pārstāvji,
- Eiropas Komisijas vārdā – *S. Baches Opi*, *M. Farley* un *L. Wildpanner*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2022. gada 24. februāra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu attiecas uz 2016. gada 19. jūlija Eiropas Komisijas lēmuma, kas izziņots ar atsauces numuru C(2016) 4673 *final*, par procedūru saskaņā ar [LESD] 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (lieta AT.39824 – Kravas automobiļi) (OV 2017, C 108, 6. lpp.; turpmāk tekstā – “aplūkotais lēmums”).
- 2 Šis lūgums ir iesniegts saistībā ar strīdu starp *Landkreis Northeim* (Northeimas administratīvais apriņķis, Vācija) un *Daimler AG* par kaitējumu, ko Northeimas apriņķim esot radījis LESD 101. panta un 1992. gada 2. maija Līguma par Eiropas Ekonomikas zonu (OV 1994, L 1, 3. lpp.; turpmāk tekstā – “EEZ līgums”) 53. panta pārkāpums, kas ir konstatēts aplūkotajā lēmumā.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

Regula (EK) Nr. 1/2003

- 3 Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 (2002. gada 16. decembris) par to konkurences noteikumu īstenošanu, kas noteikti [LESD 101]. un [102]. pantā (OV 2003, L 1, 1. lpp.), 2. pantā “Pierādīšanas pienākums” ir paredzēts:

“Jebkuros valstu vai [Eiropas Savienības] tiesas procesos [LESD 101]. un [102]. panta piemērošanai [LESD 101]. panta 1. punkta vai [102]. panta pārkāpuma pierādīšanas pienākums ir pusei vai iestādei, kas norāda uz iespējamo pārkāpumu. Uzņēmumam vai uzņēmumu apvienībai, kas vēlas izmantot [LESD 101]. panta 3. punkta priekšrocības, ir pienākums pierādīt, ka minētā punkta nosacījumi ir izpildīti.”

4 Saskaņā ar šīs regulas 7. pantu “Pārkāpuma atklāšana un izbeigšana”:

“1. Ja Komisija uz sūdzības pamata vai pēc savas iniciatīvas atklāj, ka ir [LESD 101]. panta vai [102]. panta pārkāpums, tā var ar lēmumu pieprasīt attiecīgajiem uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām šādas pārkāpšanas izbeigšanu. Šim nolūkam Komisija attiecībā uz uzņēmumiem var ieviest tādas uzvedības vai strukturālos aizsardzības līdzekļus, kas ir proporcionāli izdarītajam pārkāpumam un kas ir vajadzīgi, lai efektīvi izbeigtu pārkāpšanu. Strukturālos aizsardzības līdzekļus var ieviest tikai tad, ja nav vienlīdzīgi efektīva aizsardzības līdzekļa, kas attiecas uz uzvedību, vai ja jebkurš vienlīdzīgi efektīvs aizsardzības līdzeklis, kas attiecas uz uzvedību, attiecīgajam uzņēmumam būtu apgrūtinātāks nekā strukturālais aizsardzības līdzeklis. Ja Komisijai ir likumīgas intereses, tā arī var konstatēt, ka pārkāpums ir izdarīts pagātnē.

2. Šā panta 1. punkta nolūkā tiesības iesniegt sūdzību ir fiziskām un juridiskām personām, kas var apliecināt likumīgas intereses, un dalībvalstīm.”

5 Minētās regulas 11. panta “Sadarbība starp Komisiju un dalībvalstu konkurences iestādēm” 6. punktā ir paredzēts:

“Lietas izskatīšanas uzsākšana, ko veic Komisija, lai pieņemtu lēmumu saskaņā ar III nodaļu, atbrīvo dalībvalstu konkurences iestādes no to kompetences piemērot [LESD 101]. un [102]. pantu. Ja dalībvalsts konkurences iestāde jau darbojas lietā, Komisija uzsāk lietas izskatīšanu vienīgi pēc konsultēšanās ar šo valsts konkurences iestādi.”

6 Šīs pašas regulas 16. panta “Vienāda Kopienas konkurences tiesību aktu piemērošana” 1. punktā ir noteikts:

“Ja valstu tiesas atbilstoši [LESD 101]. pantam vai [102]. pantam lemj par līgumiem, lēmumiem vai darbībām, uz kurām jau attiecas Komisijas lēmums, tās nevar pieņemt lēmumus, kuri ir pretrunā ar Komisijas pieņemto lēmumu. Tām arī jāizvairās no to lēmumu pieņemšanas, kas var būt pretrunā ar lēmumu, kuru iecerējusi Komisija tādu lietu izskatīšanā, ko tā uzsākusi. Lai to panāktu, valstu tiesa var izvērtēt, vai jāaptur tās tiesas procesi. Šis pienākums neierobežo tiesības un pienākumus, ko paredz [LESD 267]. pants.”

7 Regulas Nr. 1/2003 18. panta “Informācijas pieprasījumi” 1. punktā ir noteikts:

“Lai veiktu pienākumus, kas tai uzlikti ar šo regulu, Komisija ar vienkāršu pieprasījumu vai ar lēmumu var pieprasīt uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām sniegt visu vajadzīgo informāciju.”

8 Šīs regulas 23. panta “Soda naudas” 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Komisija ar lēmumu var uzlikt soda naudas uzņēmumiem un uzņēmumu apvienībām, ja tās tīši vai nolaidības dēļ:

a) pārkāpj [LESD 101]. vai [102]. pantu vai

b) pārkāpj lēmumu, kas nosaka pagaidu pasākumus saskaņā ar 8. pantu; vai

c) tās nepilda saistības, kas uzliktas ar lēmumu saskaņā ar 9. pantu.

Attiecībā uz katru uzņēmumu un uzņēmumu apvienību, kas piedalās pārkāpumā, soda nauda nepārsniedz 10 % no tās kopējā apgrozījuma iepriekšējā uzņēmējdarbības gadā.

Ja apvienības pārkāpums ir saistīts ar tās dalībnieku darbībām, soda nauda nepārsniedz 10 % no kopējā katra tā dalībnieka apgrozījuma summas, kas darbojas tirgū, kuru skāris apvienības pārkāpums.

3. Nosakot soda naudas apmēru, ņem vērā pārkāpuma smagumu un ilgumu.”

2006. gada pamatnostādnes

- 9 Pamatnostādņu naudas soda aprēķināšanai, piemērojot Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunktu (OV 2006, C 210, 2. lpp.; turpmāk tekstā – “2006. gada pamatnostādnes”), 6. punktā ir noteikts:

“[...] pārkāpumā iesaistīto preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu saistībā ar pārkāpuma izdarīšanas ilgumu uzskata par piemērotu kompensācijas vērtību, kur parādās gan pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, gan katra pārkāpumā iesaistītā uzņēmuma vainas īpatsvars. Šie rādītāji sniedz labu priekšstatu par naudas soda mērogu, un tos nevajadzētu uzskatīt tikai par automatizētas un aritmētiskas aprēķinu metodes pamatu.”

- 10 Saskaņā ar šo pamatnostādņu 13. punktu:

“Lai noteiktu naudas soda pamatsummu, Komisija izmanto pārkāpumā tieši vai netieši [...] iesaistīto uzņēmuma preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu atbilstošajā [Eiropas Ekonomikas zonas (EEZ)] teritorijā. Parasti Komisija ņem vērā uzņēmuma pārdošanas rādītājus tā pēdējā pilnā gada laikā, kad uzņēmums bijis iesaistīts pārkāpumā (turpmāk tekstā – “pārdošanas apjoms”).”

- 11 Minēto pamatnostādņu 37. punktā ir paredzēts:

“Lai gan šīs pamatnostādnes sniedz vispārēju metodiku naudas soda noteikšanai, konkrētie lietas apstākļi vai vajadzība panākt preventīvu iedarbību var attaisnot Komisijas novirzīšanos no šīs metodikas vai no 21. punktā minētajiem ierobežojumiem.”

Paziņojums par izlīgumu

- 12 Komisijas paziņojuma par izlīguma procedūras kārtību kartelju [aizliegtu vienošanos] lietās, lai pieņemtu lēmumus saskaņā ar Padomes Regulas (EK) Nr. 1/2003 7. un 23. pantu (OV 2008, C 167, 1. lpp.), 2. punktā ir noteikts:

“Ja puses, kas iesaistītas lietas izskatīšanā, ir gatavas atzīt savu dalību kartelī, kas pārkāpj [LESD 101]. pantu, un savu atbildību par šo pārkāpumu, tās šajā paziņojumā norādītajā veidā, izmantojot šeit paredzētās garantijas, var veicināt lietas izskatīšanu un atbilstoša lēmuma pieņemšanu saskaņā ar [Regulas Nr. 1/2003] 7. un 23. pantu [...]. Kaut arī Komisija kā izmeklēšanas iestāde un EK līguma sargātāja, kurai piešķirtas tiesības pieņemt [Savienības] Tiesu kontrolei pakļautus izpildāmus lēmumus, neiesaistās pārrunās par [Savienības] tiesību pārkāpuma esību un tam piemērotāko sankciju, tā var piešķirt atlīdzību par šajā paziņojumā aprakstīto sadarbību.”

Vācijas tiesības

- 13 2013. gada 26. jūnija *Gesetz gegen Wettbewerbsbeschränkungen* (Likums par konkurences ierobežojumu novēršanu) (*BGBI.* 2013 I, 1750. lpp.) pamatlietai piemērojamās redakcijas 33. panta 4. punktā ir noteikts:

“Ja tiek prasīta kompensācija par šā akta vai [LESD 101]. vai [102]. panta pārkāpumu, tiesai ir saistošs pārkāpuma konstatējums, kāds tas norādīts Karteļu [uzraudzības] iestādes [(*Kartellbehörde*)], Eiropas Komisijas vai Konkurences [uzraudzības] iestādes [(*Wettbewerbsbehörde*)] vai tiesas, kas kā tāda darbojas kādā citā Eiropas Savienības dalībvalstī, galīgajā nolēmumā. Tas pats attiecas uz atbilstošiem konstatējumiem juridiski saistošos tiesas nolēmumos, kas pieņemti pirmajā teikumā norādīto nolēmumu apstrīdēšanas rezultātā. [..]”

Pamatlieta un prejudiciālais jautājums

- 14 2006. un 2007. gadā Northeimas apriņķis iepirkuma procedūrā iegādājās no *Daimler* divus sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļus.
- 15 2016. gada 19. jūlijā Eiropas Komisija pieņēma Lēmumu saistībā ar izlīguma procedūru.
- 16 Šajā lēmumā Komisija konstatēja, ka pastāv aizliegta vienošanās, kurā piedalījušies vairāki starptautiski kravas automobiļu ražotāji, tostarp *Daimler*, *MAN SE* un *Iveco Magirus AG*, pirmkārt, attiecībā uz cenu noteikšanu un bruto cenu paaugstināšanu kravas automobiļiem ar masu no sešām līdz sešpadsmit tonnām (“vidējas noslodzes”) vai vairāk nekā sešpadsmit tonnām (“lielas noslodzes”) “EEZ [teritorijā] un, otrkārt, attiecībā uz laika grafiku un izmaksu pārvešanu saistībā ar emisiju tehnoloģiju ieviešanu, kas paredzēta Euro 3 līdz 6 standartos, un līdz ar to LESD 101. panta un EEZ līguma 53. panta pārkāpumu. Komisija noteica, ka šis pārkāpums ilga no 1997. gada 17. janvāra līdz 2011. gada 18. janvārim.
- 17 Pēc minētā lēmuma pieņemšanas Northeimas apriņķis iesniedzējtiesā *Landgericht Hannover* (Hannoveres apgabaltiesa, Vācija) iesniedza prasību pret *Daimler* par zaudējumu atlīdzību, lūdzot atlīdzināt kaitējumu, kas šim apriņķim nodarīts ar pretkonkurences praksi, kurā bija iesaistīts *Daimler*.
- 18 Northeimas apriņķis uzskata, ka no *Daimler* iegādātie atkritumu savākšanas transportlīdzekļi ir tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas aplūkotajā lēmumā konstatētais pārkāpums. Šajā ziņā tā atsauca uz minētā lēmuma formulējumu, kurā no šiem izstrādājumiem nav acīmredzami izslēgti specializētie kravas automobiļi.
- 19 Savukārt *Daimler* iesniedzējtiesā apgalvo, ka aplūkotais lēmums neesot attiecināms uz šiem atkritumu savākšanas kravas automobiļiem, jo tie ir specializētie kravas automobiļi. Šajā ziņā *Daimler* precizē, ka 2015. gada 30. jūnijā, procedūrā, kurā ticis pieņemts šis lēmums, Komisija tai nosūtīja informācijas pieprasījumu, kurā bija norādīts, ka uzdotajos jautājumos jēdziens “kravas automobiļi” neaptver lietotus kravas automobiļus, specializētos kravas automobiļus (piemēram, militāros transportlīdzekļus, ugunsdzēsēju transportu), tālāk pārdotas virsbūves (tā sauktās “*add-ons*”), pēcpārdošanas pakalpojumus, kā arī citus pakalpojumus un garantijas.
- 20 Šajā saistībā, kā arī ņemot vērā Regulas Nr. 1/2003 16. panta 1. punktā ietvertās prasības, saskaņā ar kurām, ja valstu tiesas atbilstoši LESD 101. pantam vai 102. pantam lemj par līgumiem, lēmumiem vai darbībām, uz kurām jau attiecas Komisijas lēmums, tās nevar pieņemt šim

lēmumam pretējus lēmumus, iesniedzējtiesai ir šaubas par to, kādus izstrādājumus aptver attiecīgā aizliegtā vienošanās, uz kuru attiecas aplūkotais lēmums. Konkrētāk, šī tiesa vēlas noskaidrot, vai, ņemot vērā valsts judikatūru – kura nav vienveidīga – par jēdziena “kravas automobiļi” tvērumu, kā tas lietots šajā lēmumā, atkritumu savākšanas kravas automobiļi ir vai nav izslēgti no izstrādājumiem, ko skar šī aizliegtā vienošanās.

- 21 Šajā ziņā iesniedzējtiesa vispirms atgādina, ka aplūkotā lēmuma 5. apsvērumā Komisija ir atzinusi, pirmkārt, ka “ar pārkāpumu saistītie izstrādājumi ir kravas automobiļi, kuru masa ir no [sešām] līdz [sešpadsmit] tonnām (“vidējas noslodzes kravas automobiļi”), un kravas automobiļi, kuru masa ir vairāk nekā [sešpadsmit] tonnas (“lielas noslodzes automobiļi”) – gan kravas automobiļi bez piekabes, gan autovilcēji”, otrkārt, ka kravas automobiļi, kas paredzēti militārām vajadzībām, nav tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas pamatlietā aplūkotā aizliegtā vienošanās, un, treškārt, ka lieta, kurā pieņemts aplūkotais lēmums, “neattiecas uz pēcpārdošanas pakalpojumiem, citiem pakalpojumiem un garantijām attiecībā uz kravas automobiļiem, lietotu kravas automobiļu vai jebkuru citu preču vai pakalpojumu pārdošanu”.
- 22 Šādos apstākļos iesniedzējtiesa uzskata, ka Komisijas izmantoto formulējumu, lai raksturotu ar pamatlietā aplūkoto aizliegto vienošanos saistītos izstrādājumus, varētu saprast tādējādi, ka tas principā aptver tikai “parastos” kravas automobiļus, izņemot militārām vajadzībām paredzētos, un, ja nav skaidras norādes, aplūkotajā Komisijas lēmumā izmantotais jēdziens “kravas automobilis” nav attiecināms uz specializētajiem kravas automobiļiem, tostarp atkritumu savākšanas kravas automobiļiem, jo uz tiem attiecas jēdziens “citas preces”.
- 23 Taču šī tiesa uzskata, ka šo pašu formulējumu varētu saprast arī tā, ka ar jēdzienu “kravas automobilis” ir domāts jebkura veida kravas automobilis, tostarp visu veidu specializētie transportlīdzekļi, izņemot militārām vajadzībām paredzētos.
- 24 Pēc tam šī tiesa vēlas saprast, kāda ir Komisijas 2015. gada 30. jūnija informācijas pieprasījuma, kas minēts šā sprieduma 19. punktā, ietekme, nosakot izstrādājumus, uz kuriem attiecas pamatlietā aplūkotā aizliegtā vienošanās. Konkrēti šī tiesa vēlas noskaidrot, vai tas, ka Komisija šajā pieprasījumā norādīja, ka uzdotajos jautājumos “kravas automobiļu” jēdziens neaptver ne lietotus, ne specializētus kravas automobiļus, “it īpaši militārus transportlīdzekļus un ugunsdzēsēju transportu”, nozīmē to, ka pēdējie minētie kravas automobiļi ir minēti vien kā piemēri, un tas nav pilnīgs uzskaitījums.
- 25 Visbeidzot, iesniedzējtiesa atgādina, ka aplūkotais lēmums ir pieņemts Komisijas uzsāktā izlīguma procedūrā, kas uzsākta pēc pušu, kas iesaistītas saskaņā ar Regulas Nr. 1/2003 11. panta 6. punktu uzsāktā procedūrā, šai iestādei adresētiem lūgumiem. Šajos apstākļos iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kāda ietekme ir tam, ka pretkonkurences rīcības apjoms tiek noteikts izlīguma procedūras ietvaros.
- 26 Šādos apstākļos *Landgericht Hannover* (Hannoveres apgabaltiesa) nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādu prejudiciālu jautājumu:

“Vai [aplūkotais] lēmums ir jāinterpretē tādējādi, ka šajā Komisijas lēmumā konstatētais attiecas arī uz īpašajiem un specializētajiem transportlīdzekļiem, jo īpaši uz [sadzīves] atkritumu savākšanas transportlīdzekļiem?”

Par prejudiciālo jautājumu

Par pieņemamību

- 27 Pirmkārt un balstoties uz premisu, ka 1994. gada 9. marta spriedums *TWD Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, EU:C:1994:90) pēc analogijas ir piemērojams pamatlietai, Northeimas apriņķis apgalvo, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir nepieņemams, jo *Daimler* nav iesniedzis prasību par aplūkotā lēmuma atcelšanu Vispārējā tiesā un līdz ar to šī sabiedrība nevar apstrīdēt minētā lēmuma tiesiskumu.
- 28 Šajā ziņā pietiek norādīt, ka no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu nekādi neizriet, ka *Daimler* kā atbildētāja pamatlietā prasībā par zaudējumu atlīdzību, ko Northeimas apriņķis iesniedzis pēc aplūkotā lēmuma pieņemšanas, apstrīd šā lēmuma tiesiskumu iesniedzējtiesā. Turpretim no Tiesai pieejamiem lietas materiāliem skaidri izriet, ka iesniedzējtiesai tiek lūgta minētā lēmuma interpretācija, nevis lēmuma par tā tiesiskumu pieņemšana.
- 29 Otrkārt, *Schönmackers Umweltdienste GmbH & Co. KG*, persona, kas iestājusies pamatlietā Northeimas apriņķa atbalstam, apgalvo, ka no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu skaidri neizriet, kādā veidā atbilde uz uzdoto jautājumu ir nepieciešama pamatlīetas atrisinājumam.
- 30 Šajā ziņā jāatgādina, ka saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru LESD 267. pantā iedibinātās sadarbības starp to un valsts tiesām ietvaros tikai valsts tiesai, kas iztiesā lietu un kas ir atbildīga par pieņemamo tiesas nolēmumu, ņemot vērā lietas īpatnības, ir jānovērtē gan tas, cik lielā mērā prejudiciālais nolēmums ir nepieciešams sprieduma taisīšanai, gan arī Tiesai uzdoto jautājumu atbilstība. Tādēļ, ja uzdotie jautājumi attiecas uz Savienības tiesību interpretāciju, Tiesai principā ir jālemj (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Openbaar Ministerie* (Nepatiesas ziņas dokumentos), C-510/19, EU:C:2020:953, 25. lpp.).
- 31 No minētā izriet, ka uz jautājumiem par Savienības tiesību interpretāciju attiecas atbilstības prezumpcija. Tiesa var atteikties lemt par valsts tiesas uzdotu prejudiciālo jautājumu tikai tad, ja ir acīmredzams, ka lūgtajai Savienības tiesību interpretācijai nav nekāda sakara ar pamatlīetas apstākļiem vai tās priekšmetu, ja problēmai ir hipotētisks raksturs vai arī ja Tiesai nav zināmi faktiskie un tiesību apstākļi, kas vajadzīgi, lai sniegtu lietderīgu atbildi uz tai uzdotajiem jautājumiem (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Openbaar Ministerie* (Nepatiesas ziņas dokumentos), C-510/19, EU:C:2020:953, 26. lpp.).
- 32 Kā izriet no paša LESD 267. panta formulējuma, lūgtajam prejudiciālajam nolēmumam ir jābūt “vajadzīgam”, lai iesniedzējtiesa varētu “sniegt prejudiciālus nolēmumus” lietā, kuru tā izskata. Tādējādi prejudiciālā nolēmuma procedūras priekšnoteikums tostarp ir strīda faktiskā izskatīšana valstu tiesās, kā ietvaros tām ir jāpieņem nolēmums, kurā var tikt ņemts vērā prejudiciālais spriedums (spriedums, 2020. gada 24. novembris, *Openbaar Ministerie* (Nepatiesas ziņas dokumentos), C-510/19, EU:C:2020:953, 27. lpp.).
- 33 Šajā gadījumā iesniedzējtiesā ir iesniegta prasība par zaudējumu atlīdzību pēc aplūkotā lēmuma pieņemšanas, kurā Komisija konstatēja, ka starp vairākiem starptautiskiem kravas automobiļu ražotājiem, tostarp *Daimler*, pastāv aizliegta vienošanās, kas attiecas, pirmkārt, uz vidējas noslodzes kravas automobiļiem un lielas noslodzes automobiļiem, gan kravas automobiļiem bez piekabes, gan autovilcējiem, un, otrkārt, uz grafika un izmaksu pārvešanu attiecībā uz emisiju tehnoloģiju ieviešanu, kas paredzēta Euro 3 līdz 6 standartos. Savā lūgumā sniegt prejudiciālu

no lēmumu iesniedzējtiesa norāda, ka prasītāja pamatlietā, kura no *Daimler* iegādājās divus sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļus, uzskata, ka šie kravas automobiļi ir tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas minētā aizliegtā vienošanās. Turpretim *Daimler* šajā tiesā apgalvo, ka uz šiem kravas automobiļiem neattiecas aplūkotā lēmuma materiālās piemērošanas joma, jo tie ir specializētie kravas automobiļi.

- 34 Tādējādi no lēmuma par prejudiciālu jautājumu uzdošanu skaidri izriet, ka iesniedzējtiesa vēlas noskaidrot, kāds ir aplūkotā lēmuma apmērs, un it īpaši jautā, vai šajā gadījumā minētie sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļi ir tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas aizliegtā vienošanās, kuru Komisija konstatējusi šajā lēmumā.
- 35 Šādos apstākļos lūgtā interpretācija par minētā lēmuma apmēru šķiet nepieciešama, lai ļautu iesniedzējtiesai noteikt, vai šajā gadījumā prasība par zaudējumu atlīdzību ir vai nav pamatota.
- 36 Ņemot vērā visus šos elementus, jāsecina, ka lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir pieņemams.

Par lietas būtību

- 37 Uzdodot prejudiciālo jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā vaicā, vai aplūkotais lēmums ir jāinterpretē tādējādi, ka specializētie kravas automobiļi, tostarp sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļi, ir tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas šajā lēmumā konstatētā aizliegtā vienošanās.
- 38 Šajā ziņā vispirms jānorāda, ka izstrādājumi, kurus skar Komisijas lēmumā konstatēts LESD 101. panta pārkāpums, tiek noteikti atkarībā no līgumiem un darbībām, kas ir saistītas ar aizliegto vienošanos. Tieši aizliegtās vienošanās dalībnieki brīvprātīgi koncentrē savu pret konkurenci vērsto rīcību uz izstrādājumiem, kurus skar šī aizliegtā vienošanās.
- 39 No tā izriet: lai noteiktu, vai specializētie kravas automobiļi, tostarp sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļi, ir tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas aplūkotajā lēmumā konstatētā aizliegtā vienošanās, prioritāri ir jāpievēršas šā lēmuma rezolutīvajai daļai un pamatojumam, līdz ar to “kravas automobiļa” un “specializētā transportlīdzekļa” jēdzienu, kas sastopami dažādos Savienības atvasināto tiesību aktos, uz kuriem atsaucas šīs lietas dalībnieki, definīcijai nav nozīmes.
- 40 Šajā ziņā jānorāda, ka saskaņā ar aplūkotā lēmuma 1. pantu pamatlietā aplūkotā aizliegtā vienošanās attiecās, pirmkārt, uz cenas noteikšanu un bruto cenu paaugstināšanu vidējas un lielas noslodzes kravas automobiļiem EEZ un, otrkārt, uz laika grafiku un izmaksu pārvešanu attiecībā uz emisiju tehnoloģiju ieviešanu, kas paredzēta Euro 3 līdz 6 standartos.
- 41 Saistībā ar izstrādājumiem, uz ko attiecas pamatlietā aplūkotā aizliegtā vienošanās, Komisija aplūkotā lēmuma 5. apsvēruma apakšsadaļā “Izstrādājumi” ir skaidri precizējusi izstrādājumus, attiecībā uz kuriem pamatlietā aplūkotās aizliegtās vienošanās dalībnieki ir noslēguši slepenas vienošanās.
- 42 Kā izriet no šā apsvēruma pirmā teikuma, ar pārkāpumu saistītie izstrādājumi ir kravas automobiļi, kuru masa ir no sešām līdz sešpadsmit tonnām (“vidējas noslodzes kravas automobiļi”) vai vairāk nekā sešpadsmit tonnas (“lielas noslodzes automobiļi”) – gan kravas automobiļi bez piekabes, gan autovilcēji. 5. zemsvītras piezīmē pie šā apsvēruma Komisija no attiecīgo izstrādājumu klāsta ir skaidri izslēgusi vienīgi militāros kravas automobiļus.

- 43 Šā paša apsvēruma otrajā teikumā ir precizēts, ka lieta, kurā pieņemts aplūkotais lēmums, neattiecas uz pēcpārdošanas pakalpojumiem, citiem pakalpojumiem un garantijām attiecībā uz kravas automobiļiem, lietotu kravas automobiļu vai jebkuru citu preču vai pakalpojumu pārdošanu.
- 44 Šādā kontekstā, tā kā aplūkotā lēmuma 5. apsvērumā veiktais kravas automobiļu dalījums kategorijās ir veikts vienīgi atkarībā no kravas automobiļu masas, jāsecina – kā ģenerālvokāte norādījusi secinājumu 74. punktā –, ka šajā lēmumā minētais kritērijs, lai noteiktu, vai šis lēmums attiecas uz kravas automobili, ir šā automobiļa masa.
- 45 No tā izriet, ka aplūkotais lēmums attiecas uz visiem vidējas un lielas noslodzes kravas automobiļiem, gan bez piekabes, gan autovilcējiem.
- 46 Turklāt šis lēmums neietver nevienu elementu, kas ļautu secināt, ka specializētie kravas automobiļi nav tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas pamatlietā aplūkotais pārkāpums.
- 47 Turpretim no aplūkotā lēmuma 46., 48. un 56. apsvēruma, kas ietverti apakšiedaļā “Pārkāpuma raksturs un apmērs”, izriet, ka pamatlietā aplūkotais pārkāpums bija saistīts ar visu speciālo un pamata aprīkojumu un modeļiem, kā arī visiem rūpnīcā uzstādītajiem aprīkojuma elementiem, ko piedāvāja dažādie ražotāji, kuri bija pamatlietā aplūkotās aizliegtās vienošanās dalībnieki.
- 48 Vispirms – it īpaši no šā lēmuma 46. apsvēruma izriet: Komisija ir konstatējusi, ka attiecīgie uzņēmumi apmainījās ar bruto cenu, kā arī ar kravas automobiļu elektronisko konfiguratoru sarakstiem, kas ietvēra visus iespējamus modeļus un visas aprīkojuma iespējas un atviegloja bruto cenas aprēķinu jebkurai kravas automobiļa konfigurācijai. Saskaņā ar minētā lēmuma 28. apsvērumu šie bruto cenu saraksti ietvēra visu vidējas un lielas noslodzes kravas automobiļu modeļu un visu rūpnīcā uzstādīto aprīkojuma elementu cenas (attiecībā uz speciālo aprīkojumu), ko piedāvāja dažādie ražotāji.
- 49 Turpinājumā – no aplūkotā lēmuma 48. apsvēruma izriet, ka elektroniskie konfiguratori, ar kuriem apmainījās minētie uzņēmumi, ļāva noteikt, kāds aprīkojums ir saderīgs ar kādiem kravas automobiļiem un kāds aprīkojums varētu ietilpt standarta vai papildu aprīkojumā.
- 50 Visbeidzot, no šā lēmuma 56. apsvēruma izriet, ka informācija, ar kuru apmainījās minētie uzņēmumi, ietvēra informāciju vai nu par paredzēto bruto cenu pieaugumu nākotnē, vai par kravas automobiļu bāzes modeļiem, vai par kravas automobiļiem un pieejamām aprīkojuma iespējām.
- 51 Šādos apstākļos jāsecina, ka specializētie kravas automobiļi, tostarp sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļi, ir tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas aplūkotajā lēmumā konstatētais pārkāpums.
- 52 Šo apsvērumu neliek apšaubīt tostarp *Daimler*, *Traton SE* un *Iveco Magirus* argumenti, atbilstoši kuriem izlīguma procedūrā tiem nosūtītie informācijas pieprasījumi noteikti ir būtiski, lai noteiktu, vai specializētie kravas automobiļi bija tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas pamatlietā aplūkotā aizliegtā vienošanās. 2015. gada 30. jūnija informācijas pieprasījumā, kas minēts šā sprieduma 19. punktā un kura mērķis bija iegūt informāciju par apgrozījumu, ko attiecīgie uzņēmumi realizējuši ar izstrādājumiem, kas ir tieši vai netieši saistīti ar konstatēto pārkāpumu, lai noteiktu naudas soda apmēru, Komisija skaidri norādīja, ka tādi specializētie kravas automobiļi kā militārais vai ugunsdzēsības kravas transports neietilpst jēdzienā “kravas

automobilī”, attiecībā uz kuriem bija jāpaziņo realizētais apgrozījums. Šādā kontekstā neņemt vērā apgrozījumu, kas attiecas uz specializēto kravas automobiļu pārdošanu, naudas soda aprēķinā, bet iekļaut šos kravas automobiļus “kravas automobiļu” jēdzienā aplūkotā lēmuma 5. apsvēruma izpratnē būtu pretrunīgi.

- 53 Šajā ziņā jānorāda, ka, pirmkārt, – kā izriet no šā sprieduma 12. punktā minētā Komisijas paziņojuma 2. punkta –, lai arī izlīguma procedūrā Komisija var atlīdzināt attiecīgo uzņēmumu sadarbību, tā neiesaistās pārrunās ne par Savienības konkurences tiesību normu pārkāpuma esamību, ne par piemērojamo sankciju. Līdz ar to tas, ka aplūkotais lēmums tika pieņemts šādā procedūrā, neietekmē pret konkurenci vērstās darbības apmēra noteikšanu.
- 54 Otrkārt, no Regulas Nr. 1/2003 18. panta 1. punkta izriet: lai veiktu pienākumus, kas tai uzlikti ar šo regulu, Komisija ar pieprasījumu vai ar lēmumu var pieprasīt uzņēmumiem vai uzņēmumu apvienībām sniegt visu vajadzīgo informāciju.
- 55 No Tiesas judikatūras izriet, ka informācijas pieprasījums ir izmeklēšanas pasākums, kura vienīgais mērķis ir ļaut Komisijai savākt ziņas un dokumentus, kas vajadzīgi, lai pārbaudītu, vai noteiktā faktiskā un tiesiskā situācija pastāv un kāds ir tās apmērs (šajā nozīmē skat. spriedumu, 2016. gada 10. marts, *HeidelbergCement/Komisija*, C-247/14 P, EU:C:2016:149, 37. punkts).
- 56 Kā ģenerālvokāte būtībā norādījusi secinājumā 83. punktā, šāda informācijas pieprasījuma mērķis nav noteikt vai precizēt izstrādājumus, kurus skar pretkonkurences rīcība.
- 57 Šajā gadījumā no Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka 2015. gada 30. jūnija informācijas pieprasījuma, kas minēts šā sprieduma 19. punktā, mērķis bija vienīgi iegūt informāciju par apgrozījumu, ko attiecīgie uzņēmumi realizējuši ar izstrādājumiem, kas ir tieši vai netieši saistīti ar konstatēto pārkāpumu, lai noteiktu naudas soda apmēru.
- 58 Treškārt, jāatgādina, ka Savienības konkurences tiesību normu pārkāpuma gadījumā Komisijai ir plaša rīcības brīvība attiecībā uz naudas sodu aprēķina metodi. Šajā metodē ir iekļauti dažādi elastības elementi, kas Komisijai ļauj izmantot tai piešķirto rīcības brīvību atbilstoši Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. un 3. punktam (spriedums, 2009. gada 3. septembris, *Papierfabrik August Koehler u.c./Komisija*, C-322/07 P, C-327/07 P un C-338/07 P, EU:C:2009:500, 112. punkts).
- 59 Lai gan ar Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punktu Komisijai ir atstāta rīcības brīvība, regulā tomēr ir ierobežota tās izmantošana, nosakot objektīvus kritērijus, kas Komisijai ir jāievēro. Tā, pirmkārt, [uzņēmumam] iespējami piemērojama naudas soda summa ir skaitlisks un absolūts maksimālais apmērs, tādējādi naudas soda maksimālais apmērs, ko var piemērot kādam uzņēmumam, ir iepriekš nosakāms. Otrkārt, šīs rīcības brīvības izmantošanu ierobežo arī uzvedības normas, ko Komisija pati sev ir noteikusi (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2013. gada 18. jūlijs, *Schindler Holding u.c./Komisija*, C-501/11 P, EU:C:2013:522, 58. punkts, kā arī 2015. gada 19. marts, *Dole Food un Dole Fresh Fruit Europe/Komisija*, C-286/13 P, EU:C:2015:184, 146. punkts).
- 60 Šādā kontekstā ir jānorāda, ka 2006. gada pamatnostādņu 13. punktā ir paredzēts: “lai noteiktu naudas soda pamatsummu, Komisija izmanto pārkāpumā tieši vai netieši [...] iesaistīto uzņēmuma preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu atbilstošajā EEZ teritorijā”. Šo pamatnostādņu 6. punktā ir precizēts, ka “pārkāpumā iesaistīto preču vai pakalpojumu pārdošanas apjomu saistībā ar pārkāpuma izdarīšanas ilgumu uzskata par piemērotu kompensācijas vērtību, kur parādās gan pārkāpuma ekonomiskais nozīmīgums, gan katra pārkāpumā iesaistītā uzņēmuma vainas īpatsvars”.

- 61 Paturot to prātā, atbilstoši 2006. gada pamatnostādņu 37. punktam Komisija var novirzīties no šajās pamatnostādnēs paredzētās vispārējās metodikas naudas soda noteikšanai, lai ņemtu vērā konkrētās lietas apstākļus vai panāktu pietiekamu preventīvu iedarbību.
- 62 Kā ģenerālvokāte būtībā norādījusi secinājumu 94. un 95. punktā, Komisijai attiecīgā gadījumā nav pienākuma ņemt vērā visa pārdošanas apjoma, ko ietekmējusi aizliegtā vienošanās, maksimālo vērtību, lai nodrošinātu naudas soda efektīvu un preventīvu raksturu.
- 63 Paturot to prātā, jānorāda – ja Komisija nolemj balstīties uz 2006. gada pamatnostādņu 37. punktu un novirzīties no šajās pamatnostādnēs paredzētās vispārējās metodikas, tai ir jāievēro pienākums sniegt pamatojumu, kas noteikts LESD 296. pantā. Komisija nevar kādā konkrētā gadījumā novirzīties no šīm pamatnostādnēm, ja tā nav norādījusi iemeslus, kas būtu atbilstīgi Savienības tiesībām.
- 64 Šajā gadījumā no aplūkotā lēmuma 106. apsvēruma izriet, ka uzliktie naudas sodi tika aprēķināti atbilstoši 2006. gada pamatnostādnēs noteiktajiem principiem. Šā lēmuma 108. un 110. apsvērumā Komisija arī atgādināja atbilstošā pārdošanas apjoma aprēķina noteikumu, kas minēts pamatnostādņu 13. punktā. Minētā lēmuma 109. apsvērumā Komisija norādīja, ka atbilstošais pārdošanas apjoms aptvēra vidējas un lielas noslodzes kravas automobiļus – gan bez piekaves, gan autovilcēju – pārdošanu.
- 65 Taču no aplūkotā lēmuma 112. apsvēruma izriet, ka Komisija piemēroja 2006. gada pamatnostādņu 37. punktu, lai vienādi korigētu katra uzņēmuma pārdošanas apjoma daļas vērtību, aprēķinot naudas soda mainīgo lielumu un papildu summas. Komisija paskaidroja, ka tā ir rīkojusies savas rīcības brīvības ietvaros, tostarp “samērīguma apsvērumu” vadīta. It īpaši Komisija uzskatīja, ka, ņemot vērā attiecīgo uzņēmumu pārdošanas apjomu, prevencijas un proporcionalitātes mērķi, kas ir Regulas Nr. 1/2003 23. panta 2. punkta a) apakšpunkta pamatā, varētu tikt sasniegti, neizmantojot attiecīgo uzņēmumu kravas automobiļu pārdošanas kopējo apjomu. Līdz ar to un piemērojot šo 37. punktu, Komisija, aprēķinot naudas sodu, nolēma ņemt vērā tikai daļu no pārdošanas apjoma.
- 66 Šādos apstākļos, kā ģenerālvokāte būtībā norādījusi secinājumu 90. un 91. punktā, tas, ka specializētie kravas automobiļi bija izslēgti no “kravas automobiļu” jēdziena, kas lietots 2015. gada 30. jūnija informācijas pieprasījumā, kurš minēts šā sprieduma 19. punktā un kura mērķis bija iegūt informāciju par apgrozījumu, ko attiecīgie uzņēmumi realizējuši ar izstrādājumiem, kuri ir tieši vai netieši saistīti ar konstatēto pārkāpumu, un tas, ka aplūkotā lēmuma 112. apsvērumā Komisija, aprēķinot naudas sodu, nolēma ņemt vērā tikai daļu no pārdošanas apjoma, neļauj uzskatīt, ka specializētie kravas automobiļi nebija tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas pamatlietā aplūkotā aizliegtā vienošanās.
- 67 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, uz uzdoto jautājumu jāatbild, ka aplūkotais lēmums ir jāinterpretē tādējādi, ka specializētie kravas automobiļi, tostarp sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļi, ir tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas šajā lēmumā konstatētā aizliegtā vienošanās.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 68 Attiecībā uz pamatlietas pusēm šī tiesvedība izriet no tiesvedības, kas notiek iesniedzējtiesā, tāpēc tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospriež:

2016. gada 19. jūlija Komisijas lēmums, kas izziņots ar atsauces numuru C(2016) 4673 *final*, par procedūru saskaņā ar [LESD] 101. pantu un EEZ līguma 53. pantu (lieta AT.39824 – Kravas automobiļi) ir jāinterpretē tādējādi, ka specializētie kravas automobiļi, tostarp sadzīves atkritumu savākšanas kravas automobiļi, ir tādi izstrādājumi, uz kuriem attiecas šajā lēmumā konstatētā aizliegtā vienošanās.

[Paraksti]